

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **T. H. L.**, zastoupené JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 1. 2018, č. j. CPR-1509-2/ČJ-2018-930310-V230, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. 4. 2018, č. j. 2 A 15/2018 - 34,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy (dále jen „krajské ředitelství"), rozhodnutím ze dne 2. 12. 2017, č. j. KRPA-147153-41/ČJ-2017-000022, uložila žalobkyni správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců"). Doba zákazu vstupu na území členských států Evropské unie byla stanovena na 12 měsíců. Podle krajského

ředitelství žalobkyně neoprávněně pobývala na území České republiky od 25. 11. 2014 (po uplynutí doby pro vycestování stanovené výjezdním příkazem) do dne 22. 4. 2017, kdy byla kontrolována hlídkou cizinecké policie. S ohledem na okolnosti posuzované věci krajské ředitelství neshledalo zásah do soukromého a rodinného života žalobkyně nepřiměřeným.

[2] K odvolání žalobkyně žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím změnila rozhodnutí krajského ředitelství tak, že zkrátila dobu zákazu vstupu na 6 měsíců, a ve zbývající části rozhodnutí potvrdila. Změnu doby zákazu vstupu odůvodnila tím, že nebyl prokázán neoprávněný pobyt žalobkyně po celou dobu, jak ji vymezilo krajské ředitelství. Dcera žalobkyně vypověděla, že žalobkyně přicestovala do České republiky v březnu 2017 po dvouletém pobytu v Polsku, kde žila s přítelem. V hodnocení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života se žalovaná ztotožnila s krajským ředitelstvím. Odvolací námitka, že žalobkyně trpí různými nemocemi, byla podle žalované v rozporu s tvrzením žalobkyně, že se chce starat o pět vnoučat. V průběhu správního řízení žalobkyně vypověděla, že nenavštěvuje žádného lékaře. Dcera žalobkyně uvedla, že o její děti (vnoučata žalobkyně) se mohou starat její kamarádky nebo chůvy. Z výpovědi žalobkyně také vyplynulo, že má ve Vietnamu syna, její zpětné začlenění v zemi původu je tak významně ulehčeno. Na území ČR se žalobkyně neintegrovala do společenského ani kulturního života. Není osobu vysokého věku a netrpí zdravotními problémy, které by ji ve vycestování zásadně limitovaly. Podle žalované tak neexistují překážky, pro které by žalobkyně nemohla realizovat svůj soukromý a rodinný život v domovské zemi. Žalovaná dodala, že je jí z úřední činnosti známo, že žalobkyně podala dne 12. 6. 2017 žádost o dlouhodobý pobyt na území ČR za účelem soužití rodiny podle § 42a zákona o pobytu cizinců. Toto řízení však bylo dne 15. 6. 2017 zastaveno pro překážku řízení podle § 169 téhož zákona.

II. Řízení před městským soudem

[3] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalované žalobou u Městského soudu v Praze, který ji v záhlaví označeným rozsudkem zamítl.

[4] Městský soud nepřisvědčil námitce, že se správní orgány nedostatečně zabývaly přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života žalobkyně. Městský soud shrnul hlavní důvody, pro které krajské ředitelství a žalovaná vyhodnotily uložení správního vyhoštění jako přiměřené, a s těmito závěry se ztotožnil. Zdůraznil, že žalobkyně je dospělou osobou, které ve vycestování nebrání žádné objektivní překážky. Ke svému zdravotnímu stavu žalobkyně v průběhu správního řízení uvedla, že má jen „*nemoc starších lidí*“ a bere léky proti bolesti zad. Z předložené lékařské zprávy, v níž je jako diagnóza uvedeno lumbago s ischiasem, nevyplývá, že by její zdravotní stav neumožňoval vycestování z území ČR. Správní orgány zohlednily rodinné vazby žalobkyně, samotný vztah s osobou oprávněně pobývající na území ČR však bez dalšího neznamená, že vyhoštěním dojde k nepřiměřenému zásahu do rodinného a soukromého života. Správní orgány zohlednily délku pobytu žalobkyně na území ČR, předchozí pobyt v Polsku po dobu 2 let a skutečnost, že ve Vietnamu má žalobkyně syna, její návrat do země původu by tak byl ulehčen. K tvrzeným problémům s podáním žádosti o udělení pobytového oprávnění v důsledku nefungujícího systému Visapoint soud uvedl, že

uvedený registrační systém byl již zrušen a případné problémy s podáním žádosti nelze zohlednit v rámci posouzení přiměřenosti dopadů do soukromého a rodinného života žalobkyně.

III. Obsah kasační stížnosti

[5] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti rozsudku městského soudu kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s“).

[6] Podle stěžovatelky správní orgány porušily povinnost zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nesprávně posoudily nepřiměřenost zásahu do jejího soukromého a rodinného života ve smyslu § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“). Městský soud přezkoumal činnost správních orgánů nedostatečně a svůj rozsudek přesvědčivě nezdůvodnil. Rozhodnutí správních orgánů byla nepřezkoumatelná a soud přenesl tuto vadu i do soudního řízení.

[7] Vyhoštění má do života stěžovatelky zásadní dopad. Stěžovatelka je již vyššího věku a do ČR přicestovala za svou dcerou, která žije se svými pěti nezletilými dětmi. Dcera stěžovatelku živí a naopak stěžovatelka pomáhá dceři v rodinné péči o děti. V zemi původu by byla stěžovatelka zcela bez prostředků, protože podle vietnamských zákonů je již důchodkyní a nemá právo na žádný důchod a ani jiné prostředky, ze kterých by žila. Vedení společné domácnosti s dcerou a vnoučaty je pro ni nejvhodnějším způsobem uplatnění, stěžovatelka je pro rodinu potřebná a realizuje se.

[8] Správní orgány uvedly, že si protiřečí tvrzení o zdravotním stavu stěžovatelky s tvrzením o péči o vnoučata. Stěžovatelka však netvrdila, že vykonává těžké domácí práce. Hlídá děti a hraje si s nimi. Naopak dcera o ni pečuje a hradí její potřeby. Dcera se pokoušela legalizovat pobyt stěžovatelky, což se ale nepodařilo vzhledem k možnostem daným zákonem o pobytu cizinců.

[9] Stěžovatelka zdůraznila, že je na území ČR hmotně zabezpečena svou dcerou, má k ní a k vnoučatům těsné rodinné vazby. Doba nelegálního pobytu byla krátká, nebylo proto v jejích možnostech naučit se český jazyk a více se integrovat. K argumentu, že ve Vietnamu pobývá její syn, stěžovatelka připomněla, že již dříve vypověděla, že s ním není více jak deset let v kontaktu. Ve Vietnamu stěžovatelka nemá žádný majetek a nemá se kam vrátit.

[10] Ačkoliv pobyt bez platného oprávnění zajisté není správný, je třeba zohlednit, že stěžovatelka neporušuje závažné zájmy státu, proto by měl být zohledněn čl. 8 Úmluvy. Stěžovatelka odkázala také na čl. 11 odst. 1 písm. d) směrnice Rady 2003/109 ES o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty (dále jen „směrnice o dlouhodobých rezidentech“), podle kterého nelze vyvyšovat zájem ČR na dodržování pobytového režimu cizince nad sociální a rodinná práva stěžovatelky a její rodiny.

[11] Dále připomněla rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2017, č. j. 3 Azs 237/2016 – 37, č. 3595/2017 Sb. NSS, zabývající se situací cizinců, kteří se snaží získat pobytové oprávnění, ale nemohou podat žádost v důsledku nefunkčnosti systému Visapoint. Městský soud uvedl, že systém Visapoint byl zrušen a že případné problémy s podáním žádosti o pobytový status ve Vietnamu nelze zohlednit. Podle stěžovatelky je však třeba zamýšlet se i nad tím, po jaké době je návrat cizince na území ČR možný. Soudu je bezpochyby z úřední činnosti známo, jak časově náročné je podání žádosti, kdy pro květen 2018 byla stanovena maximální kapacita 22 volných míst týdně (viz konzulární informace Velvyslanectví ČR v Hanoji ze dne 7. 5. 2018). K tomu je třeba zohlednit věk stěžovatelky a neobratnost v úředních jednáních. S největší pravděpodobností si sama nebude schopna žádost o pobytový status úspěšně vyřídit a zůstane v domovském státě zcela bez zázemí a hmotného zabezpečení.

[12] Pochybení městského soudu stěžovatelka spatřovala v tom, že své rozhodnutí dostatečně nezdůvodnil, protože vycházel z nedostatečně zjištěných skutečností, nedostatečně se vypořádal s žalobními námitkami a patřičně se nezabýval skutečným stavem věci.

[13] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti plně ztotožnila s rozsudkem městského soudu a odkázala na své rozhodnutí a vyjádření k žalobě.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost není důvodná.

[16] Nejvyšší správní soud nepřisvědčil námitce nepřezkoumatelnosti. Rozsudek městského soudu i rozhodnutí správních orgánů se dostatečně vypořádaly s námitkami vztahujícími se k tvrzené nepřiměřenosti zásahu do rodinného či soukromého života stěžovatelky. Nedostatky odůvodnění, které stěžovatelka v napadených rozhodnutích spatřuje, úzce souvisejí s jejím nesouhlasem s právním názorem městského soudu a žalované. Nesouhlas s věcným posouzením však nelze zaměňovat za nepřezkoumatelnost.

[17] Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 zákona o pobytu cizinců je správní orgán povinen zohlednit „*zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem*“ (§ 174a zákona o pobytu cizinců). Jestliže by byl důsledkem takového rozhodnutí nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince, nelze rozhodnutí vydat (§ 119a odst. 2 téhož zákona).

[18] V případech, které spojují otázku možného porušení práva na respektování rodinného či soukromého života a otázku nuceného vycestování cizince, Nejvyšší správní soud vychází především z judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“)

vztahující se ke čl. 8 Úmluvy. Tato judikatura zohledňuje zejména: (1) rozsah, v jakém by byl rodinný nebo soukromý život narušen, (2) délku pobytu cizince ve smluvním státě, který hodlá cizince vyhostit, (3) rozsah sociálních a kulturních vazeb na tento stát, (4) existenci nepřekonatelné překážky k rodinnému či soukromému životu v zemi původu, např. nemožnost rodinného příslušníka následovat cizince do země jeho původu, (5) „*imigrační historii*“ cizince, tedy porušení pravidel cizineckého práva v minulosti, (6) povahu a závažnost porušení veřejného pořádku či trestného činu spáchaného cizincem (viz např. rozsudek velkého senátu ze dne 18. 10. 2006, *Üner proti Nizozemsku*, č. 46410/99, odst. 57-58, a rozsudky ze dne 31. 1. 2006, *Rodrigues da Silva a Hoogkamer proti Nizozemsku*, stížnost č. 50435/99, odst. 39, či ze dne 28. 6. 2011, *Nunez proti Norsku*, stížnost č. 55597/09, odst. 70). Všechna uvedená kritéria je třeba posoudit ve vzájemné souvislosti a porovnat zájmy jednotlivce na pobytu v dané zemi s opačnými zájmy státu. Právo vyplývající z čl. 8 Úmluvy totiž není absolutní a je zde prostor pro vyvažování protichůdných zájmů cizince a státu (viz např. rozsudky ze dne 5. 3. 2013, č. j. 8 As 118/2012 – 45, nebo ze dne 7. 6. 2017, č. j. 6 Azs 328/2016 – 25).

[19] S ohledem na výše uvedená kritéria Nejvyšší správní soud považuje odůvodnění správních orgánů i městského soudu vztahující se k přiměřenosti zásahu do rodinného nebo soukromého života stěžovatelky za dostatečné a souladné se zákonem.

[20] Správní orgány vycházely především z tvrzení samotné stěžovatelky a její dcery. Neshledaly přitom, že by péče stěžovatelky o vnoučata byla nezbytná, neboť stěžovatelka podle svého tvrzení přicestovala do ČR až v březnu 2017 (do té doby pobývala v Polsku) a z výpovědi dcery stěžovatelky vyplynulo, že je schopna obstarat péči o děti jiným způsobem. Tento závěr má oporu ve správním spisu, neboť dcera stěžovatelky při výslechu dne 22. 5. 2017 na otázku „*Kdo se stará o Vaše děti, když jste v práci?*“ odpověděla: „*Různě, někdy chůvy, někdy kamarádky, někdy je vezmu do práce, někdy hlídá matka.*“ Následné vyjádření dcery stěžovatelky doručené dne 4. 9. 2017, podle něhož potřebuje pomoc matky, sama na péči o děti nestačí a z finančních důvodů si nemůže dovolit chůvu, se nejeví s ohledem na její předchozí výpověď jako věrohodné.

[21] Dále se správní orgány zabývaly tím, zda naopak stěžovatelka potřebuje péči dcery, a to zejména s ohledem na její tvrzený zdravotní stav. I v této otázce nelze přehlédnout postupný vývoj tvrzení stěžovatelky a její dcery, které zdravotní obtíže stěžovatelky až v průběhu řízení líčily dramatičtěji než na počátku. Při prvotním výslechu v den zadržení cizineckou policií stěžovatelka ke svému zdravotnímu stavu uvedla, že má „*pouze nemoc starších lidí*“, bere léky proti bolesti zad, ale žádného lékaře nenavštěvuje. Následně ve vyjádření doručeném dne 4. 9. 2017 zástupkyně stěžovatelky uvedla: „*Klientka má různé nemoci, má silnou cukrovku, vysoký tlak, dlouhodobě má problém se srdcem, časté záchvaty a ani nemůže chodit dlouho. Klientka nemůže žít sama ze zdravotního důvodu, jak uvedeno v lékařském potvrzení.*“ Také dcera stěžovatelky ve vyjádření doručeném téhož dne uvedla, že matka má „*různé nemoci*“ a nemůže se sama o sebe starat. Podle přiloženého lékařského potvrzení praktického lékaře MUDr. K. vydaného na žádost stěžovatelky, její stav odpovídá pracovní neschopnosti pro nemoc, „*dlouhodobé domácí léčení nutné, dlouhodobá asistence druhé osoby rovněž*“. Jak však poukázaly správní orgány i městský soud diagnóza byla stanovena jako M5449, tedy lumbago s ischiasem. Další tvrzené nemoci či neschopnost se o sebe postarat zůstaly v rovině pouhého ničím nepodloženého tvrzení a v kontextu původního vyjádření stěžovatelky se jeví jako účelové a nevěrohodné.

S ohledem na popsané okolnosti i na věk stěžovatelky, která se narodila v roce 1960 a není tedy osobou vyššího věku, správní orgány ani městský soud nepřisvědčily tvrzení, že by stěžovatelka nezbytně potřebovala péči své dcery. S tímto hodnocením se Nejvyšší správní soud ztotožňuje.

[22] Správní orgány i městský soud dále přihlédly k neexistenci společenských a kulturních vazeb stěžovatelky mimo okruh její rodiny, neboť stěžovatelka sama potvrdila, že trávila čas pouze s dcerou a vnoučaty a jiné vazby v ČR nemá. Podle svého tvrzení na území ČR pobývá až od března 2017, tedy v době rozhodnutí žalované necelý rok. V kasační stížnosti stěžovatelka nepřinesla žádné argumenty, které by závěr o neexistenci společenských a kulturních vazeb mimo okruh její rodiny zpochybnily. Naopak připustila, že doba nelegálního pobytu byla krátká, nebylo proto v jejích možnostech naučit se český jazyk a více se integrovat.

[23] Stěžovatelka dále poukazuje na ekonomickou otázku a tvrdí, že ve Vietnamu nemá nárok na důchod a nemá tam ani jiný zdroj prostředků. Správní orgány v této souvislosti neshledaly překážku ve zpětném začlenění stěžovatelky v zemi původu a poukázaly na skutečnost, že pokud dcera plně hmotně zabezpečuje stěžovatelku v rámci pobytu na území ČR, mohla by ji finančně podporovat i v případě návratu do vlasti. Tuto možnost stěžovatelka v žalobě ani v kasační stížnosti nezpochybnila. Byť lze stěžovatelce přisvědčit, že závěr žalované (zopakovaný městským soudem) o možné pomoci syna v zemi původu, nebyl zcela případný, neboť stěžovatelka i její dcera shodně vypověděly, že stěžovatelka není se synem v kontaktu již více než deset let, a toto jejich tvrzení nebylo ničím zpochybněno, jednalo se pouze o dílčí argument, který je v kontextu celkového odůvodnění rozhodnutí žalované i rozsudku městského soudu marginální a nesnižuje jejich přesvědčivost. Pro úplnost lze poukázat také na zprávu Mezinárodní organizace pro migraci z května 2016, která je založena ve správním spisu a podle níž se důchodový systém ve Vietnamu skládá z povinného sociálního pojištění a dobrovolného sociálního pojištění. Měsíční důchod je vyplácen lidem, kteří platili pojistné na sociální zabezpečení déle než 20 let. Lidem, kteří platili pojistné déle než 3 měsíce, ale méně než 20 let, je vyplacen jednorázový důchod, který se rovná 1,5násobku průměrné měsíční mzdy za celé období placení pojistného. Z uvedeného vyplývá, že ve Vietnamu existuje systém důchodového zabezpečení; zda do něj stěžovatelka v průběhu svého života přispívala, není soudu známo. I kdyby tomu tak však nebylo, a stěžovatelka neměla nárok ani na tzv. jednorázový důchod, nejeví se soudu jako nepřípadný závěr, že možnost finanční podpory ze strany dcery není nezbytně navázána na pobyt stěžovatelky v ČR.

[24] Z výše uvedeného tedy nevyplývá, že by byla stěžovatelka závislá na pomoci dcery či naopak dcera byla závislá na pomoci stěžovatelky takovým způsobem, který by vyžadoval fyzickou přítomnost stěžovatelky na území ČR. Ostatně vzájemnou závislost stěžovatelka ani netvrdí, když v kasační stížnosti označuje vzájemné soužití s dcerou jako „*nejvhodnější způsob uplatnění*“, který jí umožňuje se realizovat. Toto přání je jistě lidsky pochopitelné. Vzájemné soužití rodinných příslušníků třetího státu na území ČR je však možné pouze za podmínek stanovených zákonem o pobytu cizinců, který zohledňuje i závazky vyplývající pro ČR z mezinárodního práva, včetně Úmluvy. Článek 8 Úmluvy ovšem neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu osob, které nejsou jeho státními příslušníky, ohledně země jejich společného pobytu a umožnit jim přenést si jejich rodinný život na území daného státu (např. rozsudky ze dne 29. 2. 2012, č. j. 2 Azs

38/2011 – 47, nebo ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013 – 35). Také ESLP uznává, že Úmluva nezaručuje právo cizince žít v konkrétní zemi (např. rozsudek velkého senátu *Üner proti Nizozemsku*, odst. 54).

[25] V souladu s výše citovanou judikaturou správní orgány poměřovaly zájem stěžovatelky na soužití s dcerou a vnoučaty s okolnostmi jejího neoprávněného pobytu. Stěžovatelce bylo v minulosti uděleno několik výjezdních příkazů, přičemž platnost posledního z nich uplynula dne 24. 11. 2014. Byť nebylo prokázáno, že by se stěžovatelka od té doby zdržovala na území ČR, neboť podle svého tvrzení pobývala po dobu dvou let (do března 2017) v Polsku, připustila, že si byla vědoma, že nedisponuje oprávněním pro pobyt na území ČR. Svůj pobytový status však začala řešit až po příjezdu na území ČR, a dokonce až po zahájení řízení o správním vyhoštění (z rozhodnutí žalované vyplývá, že požádala o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území podle § 42a zákona o pobytu cizinců dne 12. 6. 2017, přičemž řízení o správním vyhoštění bylo zahájeno dne 22. 4. 2017). Na okraj lze poznamenat, že z cestovního dokladu stěžovatelky (jehož kopie je součástí správního spisu) nevyplývá, že by ode dne 25. 11. 2014 do března 2017 disponovala oprávněním pro pobyt v Polsku či jiné zemi schengenského prostoru, nebo že by z schengenského prostoru vycestovala. Okolnosti jejího pobytu v období od 25. 11. 2014 do března 2017 jsou tedy nejasné. Doba, po kterou se stěžovatelka prokazatelně neoprávněně zdržovala na území ČR, byla sice relativně krátká (od blíže neupřesněného data v březnu 2017 do 22. 4. 2017), tato skutečnost však nezůstala opomenuta. Žalovaná ji promítla do zkrácení doby zákazu vstupu, který stanovila na 6 měsíců (oproti 12 měsícům stanoveným podle rozhodnutí prvního stupně). Tato skutečnost svědčí o tom, že správní orgány zvažovaly mimo jiné i závažnost protiprávního jednání stěžovatelky.

[26] S ohledem na všechny výše popsané okolnosti Nejvyšší správní soud uzavřel, že městský soud nepochybil, když výše uvedené úvahy správních orgánů považoval za přezkoumatelné a věcně správné. Správní orgány dostály požadavkům kladeným § 174a zákona o pobytu cizinců a čl. 8 Úmluvy, jichž se stěžovatelka dovolávala. Rodinné a jiné vazby stěžovatelky na území ČR nejsou s ohledem na výše popsané okolnosti natolik silné, aby vylučovaly uložení správního vyhoštění z důvodu nepřiměřeného zásahu do rodinného a soukromého života a odůvodňovaly aplikaci § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců.

[27] Odkaz stěžovatelky na čl. 11 odst. 1 písm. d) směrnice o dlouhodobých rezidentech nebyl případný, neboť stěžovatelka dlouhodobým rezidentem ve smyslu dané směrnice bezpochyby není [viz čl. 2 písm. b) podle něhož, dlouhodobě pobývajícím rezidentem je „*státní příslušník třetí země, kterému bylo přiznáno právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta stanovené v článcích 4 až 7*“ této směrnice, zároveň podle čl. 3 se tato směrnice „*vztahuje na státní příslušníky třetích zemí oprávněně pobývající na území členského státu*“; stěžovatelce však nebylo přiznáno postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta a nedisponuje ani jiným pobytovým oprávněním].

[28] Také odkaz na rozsudek č. j. 3 Azs 237/2016 – 37 je nepřiléhavý, neboť soud se v něm zabýval situací, kdy se žalobkyně opakovaně ve stovkách pokusů pokoušela zaregistrovat si v systému Visapoint volný termín k podání žádosti o pobyt za účelem soužití s manželem a dvěma nezletilými dětmi, kteří mají trvalý pobyt na území České

republiky, avšak za celé dva roky nebyl volný jediný termín. Zároveň žalobkyně na tento problém a obavu z návratu do Vietnamu bez registrace upozornila i Ministerstvo vnitra v poslední den platnosti výjezdního příkazu. Za této situace soud vyslovil, že „[n]*elegální pobyt cizince vyvolaný faktickou nemožností podání žádosti o pobytové oprávnění za účelem sloučení rodiny (zde v důsledku nemožnosti registrace termínu pro podání žádosti v systému Visapoint) je třeba v řízení o správním vyhoštění hodnotit velmi mírně, a to nejen z hlediska ukládané délky zákazu vstupu, ale především při posuzování samotné potřeby uložení správního vyhoštění, např. v rámci hodnocení dopadů takového rozhodnutí na soukromý nebo rodinný život cizince.*“ V následném rozsudku č. j. 6 Azs 328/2016 – 25, v němž se stěžovatel dovolával rovněž nefunkčnosti systému Visapoint, Nejvyšší správní soud poukázal na specifické okolnosti, za nichž byly závěry rozsudku č. j. 3 Azs 237/2016 – 37 vysloveny, a připomněl svůj předchozí rozsudek ze dne 25. 1. 2017, č. j. 6 Azs 276/2016 – 22, který k obdobné situaci konstatoval, že „[k]*rajský soud správně uvedl, že při přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění není povinen zkoumat, zda si stěžovatel bude moci podat žádost o povolení k pobytu, nýbrž přezkoumává samotné rozhodnutí o správním vyhoštění a jeho důsledky pro stěžovatele a jeho rodinu.*“ Shodný závěr jako v rozsudku č. j. 6 Azs 276/2016 – 22 soud vyslovil také v rozsudku ze dne 11. 5. 2017, č. j. 7 Azs 100/2017 – 16.

[29] Nejvyšší správní soud si je vědom problémů, které byly spojeny s dříve uplatňovaným systémem registrace k podání žádosti o pobytové oprávněné prostřednictvím systému Visapoint, a to zejména v případě registrace k podání žádostí na Velvyslanectví v Hanoji, a opakovaně na ně poukazoval (viz např. rozsudky rozšířeného senátu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 7 Azs 227/2016 – 36, č. 3603/2017 Sb. NSS, a ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016 – 52, č. 3601/2017 Sb. NSS, a judikaturu tam citovanou). Z obecné nefunkčnosti systému Visapoint však nelze dovodit, že by tato skutečnost bez dalšího v případě všech občanů Vietnamu, kteří se potenciálně nemohli zaregistrovat, ospravedlňovala nerespektování zákona o pobytu cizinců a představovala překážku vyhoštění. Z výše citované judikatury vyplývá, že nefunkčnost systém Visapoint může být za určitých okolností považována za okolnost snižující závažnost porušení pravidel zákona o pobytu cizinců. V nyní posuzované věci je ovšem podstatné, že stěžovatelka netvrdila, a tím méně prokázala, že by se vůbec pokoušela opatřit si pobytové oprávnění prostřednictvím registrace v systému Visapoint a že by jí toto nebylo umožněno. Odůvodnění městského soudu, který k námitce nefunkčnosti Visapointu a s tím spojených obtíží při podávání žádostí o pobytové oprávnění reagoval konstatováním, že tento registrační systém byl již zrušen, proto Nejvyšší správní soud považuje za dostatečné, neboť se jednalo o námitku obecnou a hypotetickou bez vazby na konkrétní situaci stěžovatelky.

[30] Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá, že i po zrušení Visapointu je třeba zamýšlet se nad tím, po jaké době bude návrat cizince na území ČR možný, a tvrzení o obtížnosti podání žádosti o pobytové oprávnění opírá o konzulární informaci, podle níž byla pro květen roku 2018 stanovena maximální kapacita žádostí 22 volných míst týdně. Z této skutečnosti nevyplývá, že by současný systém vykazoval natolik závažné nedostatky, že by měly být brány v úvahu při posuzování zásahu do rodinného a soukromého života. Stěžovatelka dále poukazuje na svůj věk a neobratnost v úředních jednáních, jimiž podporuje svou námitku, že v budoucnu si pravděpodobně nebude schopna sama úspěšně vyřídit pobytové oprávnění. Jak ovšem vyplývá ze správního spisu, stěžovatelka si byla schopna opakovaně vyřídit schengenské vízum, na základě něhož navštívila ČR v roce

2011, 2013 a 2014. Skutkové okolnosti zjištěné v průběhu správního řízení vztahující se k jejímu věku a zdravotnímu stavu nenasvědčují tomu, že by zde existovala překážka, k níž měly správní orgány a městský soud přihlédnout.

V. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[31] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[32] Soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, neboť rozhodl ve věci samé bezprostředně po provedení nezbytných procesních úkonů.

[33] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. července 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu